

UCHWAŁA NR XIII/92/2025
RADY GMINY WIŚNIEW
z dnia 26 lutego 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.). oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 870), uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uznaje się za uzasadnioną petycję wniesioną w dniu 3 grudnia 2024 r., uzupełnioną w dniu 24 stycznia 2025 r. w sprawie podjęcia uchwały o powołaniu zespołu przyrodniczo – krajobrazowego lub użytku ekologicznego oraz oznakowaniu 6 pomnikowych drzew.

§ 2.

Uzasadnienie dla sposobu rozpatrzenia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3.

O sposobie rozpatrzenia petycji Przewodniczący Rady zawiadomi wnoszącego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Wiśniew

Waldemar Jasiński

UZASADNIENIE

W dniu 3 grudnia 2024 r. do Rady Gminy Wiśniew wpłynął wniosek trzech mieszkańców Gminy Wiśniew w sprawie podjęcia uchwały, powołującej zespół przyrodniczo-krajobrazowy lub użytek ekologiczny pod nazwą „Jastrzębie Kąty” o powierzchni 2,06 ha, na terenie działek nr ewid. 1011/52, 1011/3, 1011/4, 1032/1 położonych w obrębie Łupiny, gm. Wiśniew, oznakowaniu 6 pomnikowych drzew i objęciu terenu ochroną prawną.. Następnie pismem z dnia 15 stycznia 2025 r. (data wpływu 24 styczeń 2025 r.) wniosek został częściowo zmodyfikowany w ten sposób, że zawnioskowano, aby obszar zespołu przyrodniczo-krajobrazowego lub użytku ekologicznego pod nazwą „Jastrzębie Kąty” znajdował na części działki nr ewid. 1011/3 w obrębie Łupiny, na której rosną wiekowe drzewa. Przedmiotowy wniosek został zakwalifikowany jako petycja w rozumieniu art. 4 ustawy z dnis 11 lipca 2014 roku o petycjach (tj. Dz. U. z 2018 roku, poz. 870).

Mieszkańcy składający niniejszą petycję wnieśli o:

1. podjęcie przez Radę Gminy Wiśniew uchwały, powołującej zespół przyrodniczo-krajobrazowy lub użytek ekologiczny pod nazwą „Jastrzębie Kąty” na części działki nr ewid. 1011/3, obręb Łupiny, gm. Wiśniew,
2. oznakowanie 6 pomnikowych drzew, których pierśnica wynosi: dębu – 3,87 m, sosen od 1,9 do 2,8 m,
3. nadanie imion ww. drzewom:
 - dębowi szypułkowemu – Felix - od imienia Felixa Orzechowskiego, który był pierwszym właścicielem Jastrzębich Kątów z rodziny Orzechowskich,
 - sosnom zwyczajnym: Lucjan, Sabina, Edmund, Jacek, Irena – od imion właścicieli Jastrzębskich Kątów, do nacjonalizacji w 1946 r., szczególnie związanych z mieszkańcami wsi Łupiny, Śmiary i Kaczory,
4. objęcie terenu ochroną prawną,
5. umożliwienie mieszkańcom przedstawienia Radzie Gminy tematu, w celu odpowiedzi na ewentualne ich pytania.

Kwestie poruszone w petycji zostały uregulowane w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2014 roku, poz. 1478). Zgodnie z art. 43 ustawy zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne. Z kolei stosownie do art. 42 ustawy użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej - naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Wobec powyższego podjęcie uchwały w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego powinno być poprzedzone przeprowadzeniem analizy dotyczącej spełnienia przez wskazany w petycji obszar kryteriów określonych w art. 42 lub art. 43 ustawy o ochronie

przyrody. Powyższe, w świetle art. 44 ust. 3a ustawy wymaga uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Ponadto, przy ustanawianiu pomnika przyrody zasadnicze znaczenie ma uznanie organu, który podejmuje stosowną uchwałę. Nie ma w przepisach prawa precyzyjnie opisanych przesłanek, które pozwalają na określenie, które drzewo może stanowić pomnik przyrody. Zasadniczymi przesłankami, jakimi powinna kierować się rada gminy, są przesłanki określone w art. 40 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Zgodnie z tym przepisem pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Jednocześnie rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody reguluje wyznaczniki, jakimi powinny się wyróżniać poszczególne twory przyrody, aby móc zakwalifikować je jako pomniki przyrody. Projekt uchwały o ewentualnym ustanowieniu pomnika przyrody jest także uzgadniany z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Istotne zatem jest, aby przed podjęciem uchwały o ustanowieniu pomników przyrody przeprowadzić rzetelną analizę dotyczącą spełnienia kryteriów uznania drzew za pomniki przyrody, przy uwzględnieniu stan zdrowotny i wieku drzew.

Z kolei zgodnie z art. 44 ust. 1 ww. ustawy zarówno ustanowienie pomnika przyrody ustanowienia użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała taka określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1 ustawy.

Reasumując, Rada Gminy uznała, że zasadnym jest przeprowadzenie szczegółowej analizy dotyczącej ustalenia spełnienia kryteriów uznania określonego w petycji obszaru za użytek ekologiczny lub zespół przyrodniczo-krajobrazowy, jak również zweryfikowanie, czy wskazane w petycji drzewa spełniają wymogi i warunki określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017 roku w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody. Po przeprowadzeniu analizy i weryfikacji w powyższym zakresie oraz przeprowadzeniu uzgodnień z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska Rada Gminy podejmie decyzję, o której mowa w art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

W świetle powyższego, podjęcie niniejszej uchwały należy uznać za zasadne.

Przewodniczący Rady
Gminy Wiśniew

Waldemar Jasiński